

DANMARKS STATISTIK.

STATISTIQUE DU DANEMARK.

STATISTISKE MEDDELELSER,

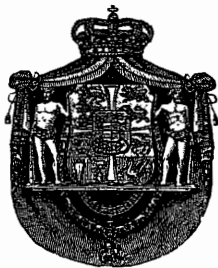
TREDIE RÆKKE, 13DE Bind.

Communications de statistique

3e série, tome 13.

UDGIVET AF DET STATISTISKE BUREAU.

Publié par le Bureau de statistique.

KJØBENHAVN.

BIANCO LUNOS EGL. HOF-BOGTRYKKERI (F. DREYER).

1894.

IV.

Høsten i Danmark**i Aaret 1892.***Récolte en Danemark*
en 1892.

Til Oplysning om Høsten i Aaret 1892 meddeles i det Følgende paa sædvanlig Maade:

1) en Beretning om Høstens Udfald i Almindelighed, der i Januar Maaned 1893 er udarbejdet paa Grundlag af de fra Landets Amter til det statistiske Bureau indsendte skematiske Beretninger med tilhørende Bemærkninger, hvilke efter Bestemmelsen skulle afgives til Bureauet i Slutningen af Oktober Maaned;

2) en Beregning af Høst-Udbyttets Størrelse og Værdi, som i Foraaret 1893 er foretagen i Henhold til de Opgivelser om Gjennemsnitsudbyttet pr. Td. Land af de vigtigere Sæd- og Plantearter i hvert af Landets Sogne, der af Amterne skulle fremskaffes fra By- og Sogneraadene og indsendes til det statistiske Bureau inden Udløbet af Februar Maaned.

Høstens Udfald i Aaret 1892.*Caractère de la récolte en 1892.*

Ifølge de af det statistiske Bureau fra Landets samtlige Amter modtagne Indberetninger — af hvilke de to sidste først indkom til Bureauet den 5te og 9de Januar 1893 — maa Høsten i 1892 i sin Helhed antages at have været ikke lidet over en Middelhøst, idet Udbyttet saavel af de 4 Hovedkornsorter som af Kartofflerne og af Høet, baade kvantitativt og kvalitativt, synes at have været særdeles tilfredsstillende, ligesom ogsaa Afgrøden af Bælgsæden

maa betegnes som vellykket, hvorhos Rodfrugterne og Handelsplanterne kunne antages at have givet et Udbytte svarende til en Middelhøst. Den eneste af de i Beretningerne karakteriserede Afgrøder, for hvilken Aaret synes at have været absolut ugunstigt, er Boghveden, der omtrent kan kaldes mislykket. — Med Hensyn til Udviklingen af Sæd- og Plantearterne under Indflydelse af Vejrforholdene i Landbrugsaaet 1891—92 skal man i Korthed bemærke følgende. Vintersæden blev lagt noget sent, fordi Høsten i 1891 paa Grund af vedholdende Regn i Avgust Maaned trak temmelig længe ud. Vejret i Oktober og November Maaneder var imidlertid mildt; Sæden kom derfor godt op og udviklede sig kraftigt, ligesom den i det Hele overstod Vinteren godt, idet denne holdt sig mild i December Maaned og heller ikke i Januar, Februar og Marts bragte hverken synderlig Kulde eller Nedslag. Begyndelsen af April var usædvanlig varm; men umiddelbart derpaa fulgte en kold Periode med Nattefrost, der varede fra henimod Midten af April til midt i Maj Maaned. Jorden var særdeles let at behandle efter Vinteren, og endel Foraarssæd blev allerede lagt i de første varme Dage i April; Vaarsæden kom dog som oftest først i Jorden senere hen i Maaneden. Den langvarige Foraarskulde, som nu fulgte, virkede ikke alene trykkende paa Vintersæden, men den hæmmede tillige Udviklingen af den tidlig saaede Vaarsæd, ligesom den ogsaa satte Græsset i Stampe. Slutningen af Maj Maaned bragte dog atter et ualmindelig varmt Vejr, hvorved den kuede Sæd og Græsvækst blev ophjulpen, og da Juni Maaned var meget regnfuld, udviklede alle Afgrøder sig nu særdeles frodigt. Den største Del af Sommeren gik imidlertid hen uden egenlig Varme, idet saavel Juni som Juli Maaned gennemgaaende vare kølige, og Sæden vedblev derfor vel at vokse, men naaede ikke til fuld Modenhed før ind i Avgust, da Vejret paany blev noget varmere. Som Følge heraf kom Høsten sent, men Juli Maaned havde heldigvis været tør, saa at kun en ringe Del af Sæden var gaaet i Leje. Alligevel blev Høsten vanskelig, idet Vejret straks ved dens Begyndelse antog en meget ustadig Karakter og holdt sig saaledes gennem Størstedelen af Avgust og September Maaneder. Regnen

faldt vel i Regelen kun i Byger, men den var dog rigelig nok til i høj Grad at sinke og besværliggjøre Indhøstningen, saa at denne først blev helt afsluttet henimod Udgangen af September Maaned. Det meste af Høavlen synes at være bleven bjærgt under gunstige Vejrforhold i Juli Maaned.

Plantesygdomme omtales ikke i Amternes Indberetninger, naar alene undtages, at det i Beretningen fra Aarhus Amt med Hensyn til Kartoflerne bemærkes: «Sygdom synes ikke at have været meget fremtrædende».

Insektangreb berøres i Beretningerne fra Odense, Aarhus, Aalborg og Thisted Amter. I Beretningen fra Odense Amt ytres, «at Humlen iaar er mislykket paa Grund af Bladlus, Kulde og Fugtighed»; i Beretningen fra Aarhus Amt siges: «Turnipssorterne vare i deres første Vækstperiode mange Steder stærkt udsatte for Insektangreb»; i en Indberetning til Aalborg Amt fra Ny Viffertsholm i Hellum-Hindsted Herreders Jurisdiktion bemærkes, at «Roerne vare medtagne af Jordlopper», og i en anden Indberetning til samme Amt fra Klarupgaard i Fleskum Herred, at «Bønnerne vare angrebne af Bladlusene»; og i Beretningen fra Thisted Amt hedder det: «Roerne have flere Steder maatte omsaas, da den første Udsæd blev fortæret af Jordlopper o. l.»

Af de mere almindelige Udtalelser i Amternes Beretninger skulle følgende anføres. — I Beretningen fra Kjøbenhavns Amt ytres: «Paa Grund af den stærke Regn sidst i Høsten falder Vægten af Sæden temmelig forskjellig, idet den Sæd, som var indkjørt før Regnen, har en langt bedre Vægt end den senere indkjørte. Iøvrigt synes Tærskningen i Almindelighed at have givet et baade i Henseende til Kvantitet og Kvalitet tilfredsstillende Resultat, ligesom Straæet er særdeles godt». — I Beretningen fra Frederiksborg Amt hedder det: «Særlig med Hensyn til Kvaliteten er indeværende Aars Høst over Middelhøst, men ogsaa Kvantiteten maa betegnes som tilfredsstillende. Vintersæden — hvorved bemærkes, at det kun er i faa Egne af Amtet, at der dyrkes synderlig Hvede — staar i Kvantitet tilbage for de øvrige

Sædarter, hvilket sikkert skyldes den sene Udsæd i 1891 og vel ogsaa Udsædens Kvalitet, til Gjengæld blev Vintersæden høstet under gunstige Vejrforhold.» — I Beretningen fra Holbæk Amt udtales: «Høsten har overalt i Amtet været særdeles god og righoldig; dog har Vaarsæden sine Steder lidt under den megen Regn i Høstens Tid, hvorved den er bleven mindre god i Kvaliteten». — I Beretningen fra Sorø Amt siges: «Høsten har, som de hosstaaende Angivelser udvise, i det Hele været meget god her i Amtet. Det gunstige Vejr i Foraaret og Forsommeren gav Sæden en god Udvikling, og det tildels ugunstige Høstvejr synes ikke paa de mindre Gaarde at have voldt nogen væsenlig Skade, medens det derimod af de specielle Angivelser er kjendeligt, at paa de større Gaarde har baade Hveden og Vaarsæden, navnlig Byggen, taget Skade af det regnfulde Vejr i September Maaned.» — I Beretningen fra Maribo Amt ytres: «Med Hensyn til foranstaaende efter de hertil indgivne Beretninger udarbejdede Fremstilling tilføjes, at indeværende Aars Høst vel nærmest maa betegnes som værende over et Middelaars. At Vaarsædens Kvalitet er ringere end Vintersædens, maa tilskrives det i Høsttiden indtrufne regnfulde Vejrlig, ligesom Mangel paa Varme noget har hæmmet Vaarsædens og Sukkerroernes Udvikling». — I Beretningen fra Aarhus Amt udtales: «Af de indkomne Oplysninger fremgaar det klart, at Høsten i Aarhus Amt i 1892 har været usædvanlig god. Fra alle Sider er man enig om, i det mindste for Kornsorternes Vedkommende, at betegne Udbyttet som over en Middelhøst. I et Par af Indberetningerne hedder det: «Høsten her paa Egnen har ikke været saa god i Mands Minde», i andre omtales den som værende «meget tilfredsstillende», «usædvanlig god», «fortrinlig», «langt over Middelhøst» o. s. v. Der er god Overensstemmelse mellem Udtalelserne fra Amtets forskjellige Egne, og det ser ud til, at Høsten ikke blot har været tilfredsstillende paa de frugtbare Jorder, men at man ogsaa har avlet forholdsvis godt paa lettere og simplere. — Vintersædens Lægning blev ifjor ofte udført temmelig sent, fordi den lange Regnperiode i Avgust forsinkede Høstens Tilendebning. Da Vejret blev godt, maatte man sætte

al Kraft ind paa Fuldendelse af Høstarbejdet, og, hvor man dyrker Square-head Hvede, fik man den sjælden saaet før i sidste Trediedel af September, godt og vel en halv Snes Dage senere end ønskeligt. Omkring 1ste Oktober var dog Størstedelen af Vintersæden lagt i Jorden, men paa adskillige Gaarde fortsatte man med Saaning af saavel Rug som sildigere Hvedesorter til langt ind i Oktober. Paa vel behandlede, drænedede Marker havde den vedholdende Regn i Avgust ikke formaaet at gjøre Jorden ubekvem, men paa svære Lerjorder eller efter dyrket Brak, blev Vintersæden langt fra lagt under de bedste Forhold. De Ulæmper, som den lange Regnperiode ifjor foranledigede for Saaningen, hævedes dog tildels ved det usædvanlig gode Vejr i sidste Trediedel af September samt i Oktober og November Maaneder. Vejret var da meget mildt, og Sæden kom godt op og voksede saa raskt, at den naaede en passende Udvikling inden Vinterens Komme. December havde mildt Vejr, og de følgende Vintermaaneder bragte hverken Kulde eller Nedslag, der kunde genere. Den hyppige Nattefrost i Foraarsmaanederne synes ikke at have skadet Vintersæden særlig. Det er kun i en enkelt Beretning, at det omtales, at Hveden har lidt ved Vejrforholdene i Foraarsmaanederne. I Begyndelsen af Juni stod Vintersæden godt næsten overalt, om den end ikke var slet saa frodig som ellers sædvanlig paa denne Tid. I Løbet af Maaneden fremskyndedes Væksten af den rigelige Nedbør, men da Juli og Avgust ikke bragte megen Regn, var Vintersæden ikke gaaet meget i Leje, da Høsten kom. — Vaarsæden blev iaar lagt i meget bekvem Jord, men ikke særlig tidlig. I de første Dage af April var det meget varmt, og Jorden var da allerede skikket til Bearbejdning. Vejret blev senere koldt, hvorfor Saaningen først efter Midten af April blev fremmet med Kraft. Inden Maj var de fleste Steder baade Byg og Havre saaet, og da det ikke manglede paa Nedbør, kom Sæden hurtig og godt op og omtrent lige saa tidlig som enkelte Steder, hvor man havde saaet endel Sæd i det gode Vejr i Begyndelsen af April. I et Par Indberetninger omtales det, at den meget tidlige Udsæd iaar ikke bragte Fordel, fordi Tidsler og andet Ukrudt ikke sjælden

her fik et Forspring, som Sæden senere maatte lide under. Gjen- nemgaaende synes det dog, som om Ukrudtet ikke har været slet saa fremtrædende iaar, thi hvor der ikke blev saaet for tidlig, standsedes Sæden ikke i Væksten, og den udviklede sig i det fugtige Vejr i Juni med saa overordenlig Frodighed, at Ukrudtet ikke kunde komme frem. I Juni Maaned faldt der en betydelig Nedbør. I et Par Indberetninger angives den til 135^{mm}. Derimod var Nedbøren i Juli og August mindre end sædvanlig og for en enkelt Gaard angives den til kun en Trediedel af Nedbøren i de samme Maaneder i 1891. I Slutningen af Maj var det usædvanlig varmt, men i det hele betegnes Sommeren som kold og med navnlig mange meget kolde Nætter. Under disse Forhold blev der iaar mindre Lejesæd, end man ved Juli Maanedes Begyndelse ansaa for sandsynligt, og Høsten faldt meget sent. Rughøsten blev begyndt her i Amtet ved Midten af August, Hvedehøsten mellem 20de og 25de August, og den meste Vaarsæd høstedes fra sidstnævnte Dato og til Slutningen af Maaneden. Høsten var tilende de fleste Steder den 17.—20. September. Paa enkelte større Gaarde naaede man dog først at blive færdig tæt op mod Oktober. — I et Par Indberetninger udtales det, at Oplysningerne, som Landmændene give om Høstens Udfald, vilde blive mere paalidelige, saafremt de først skulde indgives noget senere. Inden November, December faa de fleste ikke saa meget tærsket, at de véd nogenlunde sikker Besked om, hvormeget de have avlet». — I Beretningen fra Ringkjøbing Amt bemærkes: «Høstudbyttet tør for Amtet i det Hele betegnes som meget over Middelhøst, idet navnlig Kornhøsten — særlig for saa vidt angaar Rug, Byg og Havre — maa betegnes som udmærket god baade i Henseende til Kvantitet og Kvalitet.»

Om Afgrøden af de enkelte Sæd- og Plantearter skal man tilføje følgende særlige Bemærkninger:

Hveden (*froment*) synes i det Hele at have givet et meget tilfredsstillende Udbytte, saavel hvad Kvantiteten som hvad Kvaliteten angaar. Kvantiteten betegnes nemlig i alle Øernes Amter

samt i Vejle, Aarhus, Randers, Aalborg, Viborg og Ribe Amter som meget god, i Ringkjøbing Amt som tildels meget god, i Hjørring Amt som noget over god og i Thisted Amt omtrent som god, — og ved Siden heraf karakteriseres Kvaliteten i Maribo Amt som noget bedre end meget god, i de øvrige Amter paa Øerne samt i Vejle, Aarhus, Randers, Aalborg, Viborg og Ribe Amter som meget god, i Ringkjøbing Amt omtrent som meget god, i Hjørring Amt som noget over god og i Thisted Amt som god. — I Beretningen fra Thisted Amt, hvor Udbyttet af Hveden er karakteriseret lavest, bemærkes udtrykkelig, at denne Sædart «ikke dyrkes meget» i Amtet; — lignende Bemærkninger findes forøvrigt ogsaa i Beretningerne fra Viborg, Ringkjøbing og Aalborg Amter, — og i Beretningen fra Hjørring Amt ytres: «Det vil af Indberetningen ses, at Hveden saavel i Kvalitet som i Kvantitet har givet et ret godt Udbytte, men skal dog hertil bemærkes, at det kun er faa Steder her i Amtet, at Hveden dyrkes; af de større Ejendomsbesiddere, hvis Votum er lagt til Grund for Amtets Indberetning, ses saaledes kun 5 at dyrke den nævnte Kornsort». — I Beretningen fra Aarhus Amt hedder det: «Hveden har iaar givet et Udbytte, der kommer ikke lidt over Middelhøst. Denne Kornsort dyrkes ikke paa den lettere Jord i Amtets vestlige Del, men fra Horsens-Eggen, Hads-Herred og Aarhus-Eggen lyder der kun tilfredsstillende Udtalelser om Udbyttet. I en Indberetning fra Aarhus-Eggen opgives det, at der af Square-head Hvede er høstet 4000 à 4500 R paa Td. Ld., i en anden ansættes Udbyttet til 20 Fold, og i en tredie siges det, at «lys østprøjsisk Hvede» har givet en fortrinlig Afgrøde, men at denne Hvedesort ikke i Foldudbytte kan maale sig med Square-head, og at man kun holder paa førstnævnte Sort, fordi den taaler tidligere Udsæd. Paa de gode Jorder her i Amtet synes Hveden at vinde Terrain paa Rugens Bekostning».

Rugen (*seigle*) maa siges, ligesom Hveden, i sin Helhed at have givet en meget god Afgrøde, dog saaledes, at af Rugen er Kvantiteten gennemsnitlig for hele Landet betegnet noget lavere, men paa den anden Side Kvaliteten noget højere end af Hveden.

Kvantiteten betegnes i Holbæk, Sorø, Præstø, Maribo, Svendborg, Odense, Vejle, Viborg, Ringkjøbing og Ribe Amter som meget god, i Kjøbenhavns, Aarhus, Randers og Aalborg Amter tildels som meget god, i Thisted Amt som noget bedre end god og i Frederiksborg, Bornholms og Hjørring Amter som god, medens Kvaliteten i Randers og Aalborg Amter er karakteriseret som tildels udmærket god, i Kjøbenhavns, Maribo, Aarhus og Thisted Amter som noget over meget god og i alle de øvrige Amter som meget god. — I Beretningen fra Aarhus Amt ytres om Rugen: «Ogsaa for denne Kornsort er Udbyttet iaar her i Amtet ikke saa lidt over Middelhøst, men medens Udtalelserne om Hveden alle vare rosende, er dette ikke helt igjennem Tilfældet for Rugens Vedkommende. I enkelte Indberetninger nævnes det, at den har været for fynd, og at dette vistnok skyldes Sædekornet, der ofte var meget spiret, inden det indhøstedes under de vanskelige Vejrforhold i 1891. Et Par Meddelere mene dog ogsaa, at sildig Udsæd i Forbindelse med det barske Vejr i Foraars-tiden har bidraget væsenligt til, at Rugen hist og her stod mindre tæt end ønskeligt. I ikke faa Indberetninger omtales det, at Vejret i Drætiden har været for regnfuldt, og at man derfor jævnlig har truffet Spring i Aksene eller endogsaa Smaapletter med helt golde Aks. Paa de fleste Skemata betegnes Rugen dog kvantitativt som værende over Middelhøst, og da Vejret var usædvanlig godt under Modningen og Indbjærgningen, saa er den iaar i Modsætning til ifjor af fortrinlig Kvalitet og afgiver et udmærket Brødkorn». — I Beretningen fra Hjørring Amt bemærkes: «Rugen har i 1892, hvad Kvaliteten angaar, givet et særdeles godt Udbytte, grundet paa det gunstige Vejrlig, hvorimod Kvantiteten kun var middel, da den blev saaet sent og derfor ikke havde tilstrækkelig Modstandskraft i det kolde og uheldige Foraar; en stor Del Planter ødelagdes saaledes af Kulden. Sæderugen var dertil mindre god paa Grund af Spiring, medens den stod i Kjærven paa Marken, og Harvningen gjorde ikke den rette Nytte, da Markerne vare meget oplødte i Saatiden».

Byggen (*orge*) maa antages at have givet et særdeles godt

Udbytte, fornemlig hvad Kvantiteten angaar, dog ogsaa for Kvalitetens Vedkommende i Jylland, medens man paa Øerne ikke synes at have været fuldt saa tilfreds med Byggen i denne Henseende. Kvantiteten er i Maribo, Aarhus og Thisted Amter betegnet som noget over meget god og i alle de øvrige Amter saavel paa Øerne som i Jylland som meget god. Ved Siden heraf karakteriseres Kvaliteten i Thisted Amt som noget bedre end meget god, i de øvrige jyske Amter samt i Frederiksborg, Holbæk, Bornholms og Odense Amter som meget god, i Maribo og Svendborg Amter som noget under meget god, i Kjøbenhavns Amt som noget bedre end god og i Sorø og Præstø Amter som god. — I Beretningen fra Frederiksborg Amt bemærkes: «Byggen er den Sædart, der saavel i Kvantitet som i Kvalitet gjennemgaaende staar højest iaar; den blev høstet under gunstige Vejrforhold». — I Beretningen fra Sorø Amt ytres, som tidligere anført, at «paa de større Gaarde har baade Hveden og Vaarsæden, navnlig Byggen, taget Skade af det regnfulde Vejr i September Maaned», — og i Beretningen fra Præstø Amt bemærkes: «Det ustadige Vejr i Slutningen af Høsten har forringet Kvaliteten af de senest høstede Sædarter, navnlig Byggen». — I Beretningen fra Aarhus Amt hedder det: «Byggen stod i Slutningen af Juni overordenlig kraftig, og paa de bedste Jorder nærede man Frygt for, hvis Nedbøren skulde blive rigelig gjennem Juli, at megen Lejesæd og deraf følgende daarlig Kvalitet vilde blive Følgen, men heldigvis bragte Juli kun ringe Nedbør. I en Indberetning fra en Gaard vest for Aarhus opgives den til kun 21,5^{mm}, og deraf faldt endda 15,5^{mm} paa Maanedens første Dage. Fra alle Egne af Amtet berettes der om en god Bygafgrøde, men i endel Beretninger omtales det tillige, at Byggen ofte er mørk i Farven, fordi den i Tiden mellem Høstning og Hjemkjørsel har faaet for megen Regn. I en Indberetning fra en Gaard, hvor man plejer at producere Maltbyg, beklager man, at kun Halvdelen af Byggen blev sat i «bornholmske Stakke» iaar og dækket med Rivelse under Vejringen. Den saaledes behandlede Byg beholdt sit smukke Udseende, medens den anden Halvdel, der var sat sammen paa almindelig Maade, blev

mørk i Farven». — Beretningen fra Hjørring Amt udtaler: «Byggen har givet et særdeles godt Udbytte baade i den ene og i den anden Henseende; fra enkelte Steder siges der, at Byghøsten meget sjældn har givet et større Udbytte».

Havren (*avoine*) maa ligeledes siges at have ydet en meget tilfredsstillende Afgrøde, hvorved dog skal bemærkes, at man i enkelte Egne af Landet synes at have været noget mindre tilfreds med Mængdeudbyttet end med Beskaffenheden. Kvantiteten karakteriseres i Holbæk, Sorø, Præstø, Bornholms, Odense, Vejle, Aarhus, Randers, Aalborg, Thisted, Viborg, Ringkjøbing og Ribe Amter som meget god, i Københavns, Maribo og Svendborg Amter tildels som meget god, i Hjørring Amt som noget over god og i Frederiksborg Amt som god, hvorhos Kvaliteten i Randers Amt betegnes som noget bedre end meget god, i Københavns, Frederiksborg, Holbæk, Sorø, Præstø, Bornholms, Odense, Vejle, Aarhus, Aalborg, Thisted, Viborg, Ringkjøbing og Ribe Amter som meget god og i Maribo, Svendborg og Hjørring Amter omtrent som meget god. — I Beretningen fra Frederiksborg Amt ytres om denne Kornsort: «Havren har mange Steder været fortrinlig, andre Steder meget tarvelig; paa Grund af den kølige og regnfulde Eftersommer modnedes Havren sent, og under det ustadige Vejr var det ofte besværligt at faa den indbjerget». — I Beretningen fra Aarhus Amt bemærkes: «Havren maa ogsaa siges at have givet et Udbytte, der kommer over et Middelaars. I en enkelt Indberetning omtales det, at Havren i Forhold til de øvrige Kornsorter ikke var særlig stærk, men gennemgaaende har dog Udbyttet, baade hvad Fyld og Kjærnsens Godhed angaar, været tilfredsstillende».

Bælg-sæden (*légumes*) synes ogsaa i det Hele at have givet endel over Middelhøst, fornemlig i kvantitativ Henseende. Kvantiteten er i Holbæk, Præstø, Bornholms, Odense, Vejle og Viborg Amter betegnet som meget god, i Aarhus, Randers, Aalborg, Hjørring og Thisted Amter som tildels meget god, i Maribo, Svendborg og Ringkjøbing Amter som noget over god og i Københavns, Frederiksborg, Sorø og Ribe Amter som god. Ved Siden heraf

betegnes Kvaliteten i Holbæk, Bornholms og Viborg Amter som meget god, i Thisted Amt omtrent som meget god, i Maribo, Svendborg, Aarhus, Randers, Aalborg, Hjørring og Ringkjøbing Amter som noget bedre end god og i Københavns, Frederiksborg, Sorø, Præstø, Odense, Vejle og Ribe Amter som god. — I Beretningen fra Københavns Amt bemærkes, at «Bælgsæden har lidt meget af Regnen». — I Beretningen fra Aarhus Amt ytres: «Bælgsæden, der langfra omtales i alle Beretninger, synes paa de Steder, hvor den har været dyrket, at have givet et meget tilfredsstillende Udbytte. I en enkelt Indberetning beklager man sig over, at særlig Ærterne bleve slaaede meget til Jorden af den stærke Regn i Juni, og at Ukrudtet senere tog Magten. Flere bemærke, at Kvaliteten forringedes noget, fordi den sene Høst vanskeliggjorde Bæglplanternes Modning». — I en Indberetning til Aalborg Amt fra Klarupgaard i Fleskum Herred bemærkes, at «Bønnerne bleve angrebne af Bladlusene».

Boghveden (*sarrasin*) maa derimod, som allerede omtalt, antages at være saa godt som mislykket. Denne Sædart, der egentlig kun har nogen Betydning i det midterste og sydvestlige Jylland, er ikke desto mindre karakteriseret i Beretningerne fra alle Amterne med Undtagelse af Bornholms, Hjørring og Thisted Amter; men i Beretningen fra Sorø Amt bemærkes, at «Boghvede kun er anført fra Sorø Birk og Øster-Flakkebjerg Herred», og i Beretningen fra Maribo Amt er den kun anført i en enkelt Indberetning, nemlig fra Lollands Nørre-Herred. I den sidstnævnte Indberetning er Boghveden vel baade med Hensyn til Kvantiteten og Kvaliteten karakteriseret som udmærket god, ligesom den i Beretningerne fra Frederiksborg, Holbæk, Sorø og Svendborg Amter i begge Henseender betegnes som god; men forøvrigt karakteriseres Kvantiteten ikke højere end i Københavns og Randers Amter som noget over temmelig god, i Præstø og Odense Amter som temmelig god, i Aalborg Amt som noget ringere end temmelig god, i Ringkjøbing Amt som lidt over maadelig og i Vejle, Aarhus, Viborg og Ribe Amter endog rentud kun som maadelig, hvorhos Kvaliteten angives i Randers Amt som noget under god, i

Kjøbenhavns og Aarhus Amter som lidt over temmelig god, i Præstø, Odense, Vejle, Aalborg og Ringkjøbing Amter som temmelig god og i Viborg og Ribe Amter som kun maadelig. — I Beretningen fra Odense Amt bemærkes, at «Kulde og Fugtighed ødelagde Boghvedens Vækst og Udvikling»; — og i Beretningen fra Vejle Amt ytres: «Kulde og Regn har virket ødelæggende for Boghveden i Blomstringstiden». — I Beretningen fra Aarhus Amt siges: «Boghveden dyrkes alene til Modenhed paa den simplere Jord i den vestlige Del af Amtet. I alle Indberetningerne, hvor Boghveden omtales, er man enig i at betegne Udbyttet af denne Kulturplante som meget tarveligt iaar. Det er det ustadige Vejr i Blomstringstiden i Forbindelse med for megen Nedbør og Nattefrost senere, der antages at være Aarsag hertil». — I Beretningen fra Viborg Amt ytres: «Kulde og Væde i Forsommeren have gjort megen Skade paa Boghveden, der maa betragtes som aldeles mislykket her i Amtet»; — en lignende Udtalelse findes i en Indberetning til Aalborg Amt fra Ny Viffertsholm i Hellum-Hindsted Herreder. — Omtrent tilsvarende Bemærkninger findes fremdeles i Beretningerne fra Ringkjøbing og Ribe Amter; i Beretningen fra det sidstnævnte Amt hedder det saaledes: «at Boghveden iaar saavel i Kvantitet som i Kvalitet er saa afvigende fra de øvrige Sædarter, hidrører fra den kolde og fugtige Forsommer, for lidt Sol og Varme og uheldigt Vejrlig i Blomstringstiden».

Raps (*colza*) og andre Handelsplanter ere karakteriserede i Beretningerne fra 3 Amter paa Øerne, nemlig Maribo, Svendborg og Odense, og i Beretningerne fra de jyske Amter med Undtagelse af Aarhus og Hjørring Amter. Imidlertid ere disse Planter kun anførte i en enkelt Indberetning til Aalborg Amt, og det tilføjes i Beretningen fra Thisted Amt, at de «ikke dyrkes meget» i Amtet, i Beretningen fra Viborg Amt, at «Raps kun dyrkes aldeles undtagelsesvis» og i Beretningen fra Ringkjøbing Amt, at «Raps og andre Handelsplanter saa godt som ikke dyrkes». I Beretningen fra Odense Amt bemærkes derhos, «at Raps næsten slet ikke dyrkes her i Amtet, Humle og Kommen som Regel kun til Husbehov», samt, «at Humlen iaar er mis-

lykket paa Grund af Bladlus, Kulde og Fugtighed». Kvantiteten er i Viborg og Ribe Amter betegnet som meget god, i Maribo Amt som noget bedre end god, i Vejle, Randers, Aalborg og Ringkjøbing Amter som god og i Thisted Amt tildels som god, men i Svendborg og Odense Amter kun som temmelig god. Kvaliteten angives i Ribe Amt som meget god, i Maribo Amt som tildels meget god, i Svendborg, Vejle, Randers, Aalborg, Thisted, Viborg og Ringkjøbing Amter som god, men i Odense Amt kun som temmelig god.

Kartoflerne (*pommes de terre*) kunne formentlig siges baade i kvantitativ og i kvalitativ Henseende at have givet en meget god Avl; Sygdom er, som tidligere anført, kun berørt i en eneste Beretning, nemlig fra Aarhus Amt. Kvantiteten betegnes i Frederiksborg, Holbæk, Sorø, Præstø, Maribo, Svendborg, Odense, Vejle, Viborg og Ribe Amter som meget god, i Københavns, Randers, Aalborg og Thisted Amter omtrent som meget god, i Aarhus og Hjørring Amter som noget bedre end god og i Bornholms og Ringkjøbing Amter som god, hvorhos Kvaliteten i Frederiksborg, Holbæk, Sorø, Præstø, Bornholms, Maribo, Odense, Vejle, Viborg og Ribe Amter angives som meget god, i Københavns, Svendborg, Aarhus, Randers, Aalborg og Thisted Amter som tildels meget god og i Hjørring og Ringkjøbing Amter som noget bedre end god. — I Beretningen fra Frederiksborg Amt bemærkes, at «Kartoffelhøsten gennemgaaende har været fortrinlig, idet der mere og mere lægges Vind paa de haardføre Kartoffelarter». — I Beretningen fra Aarhus Amt ytres: «Kartofler har ligesom de andre Rodfrugter givet forholdsvis lavere og mere forskjelligt Udbytte end Kornsorterne. Sygdom synes dog ikke at have været meget fremtrædende, og «Magnum bonum» angives at have holdt sig særlig godt. Hvor Udbyttet har været lavt, anføres Fugtighed og Kulde som Aarsagen».

Sukkerroer (*betteraves*) ere karakteriserede i Beretningerne fra 5 Amter paa Øerne, nemlig Københavns, Præstø, Maribo, Svendborg og Odense Amter, og i Beretningerne fra 2 Amter i Jylland, nemlig Vejle og Hjørring, men i Beretningen fra Vejle

Amt tilføjes, at «Sukkerroer kun dyrkes i et enkelt Sogn» i Amtet. Kvantiteten er i Hjørring Amt angivet som meget god, i Maribo Amt som noget bedre end god og i Københavns, Præstø, Svendborg, Odense og Vejle Amter som god, og Kvaliteten i Københavns og Hjørring Amter som meget god, i Maribo Amt som noget over god og i Præstø, Svendborg, Odense og Vejle Amter som god. — I Beretningen fra Maribo Amt bemærkes, at «Mangel paa Varme noget har hæmmet Sukkerroernes Udvikling».

Andre Rodfrugter (*autres racines*) synes gennemsnitlig at have givet en Middelhøst, hvad Mængdeudbyttet angaar, og en god Middelhøst i Henseende til Kvaliteten. Kvantiteten er i Thisted Amt betegnet som tildels meget god, i Københavns, Maribo, Svendborg, Aarhus og Randers Amter som noget bedre end god og i de øvrige Amter som god, hvorhos Kvaliteten i Odense og Viborg Amter angives som meget god, i Maribo, Hjørring og Thisted Amter som tildels meget god, i Københavns, Svendborg, Aarhus, Randers og Aalborg Amter som noget bedre end god og i de øvrige Amter som god. — I Beretningen fra Frederiksborg Amt siges, at «andre Rodfrugter ikke staa over Middelhøst, hvilket sikkert maa tilskrives den ringe Varme i Forsommeren». Lignende Bemærkninger forekomme i Beretningerne fra Præstø og Odense Amter. — I Beretningen fra Aarhus Amt ytres: «Rodfrugterne (Runkelroer, Gulerødder og Turnips) give som Gjennemsnit ikke meget over en Middelhøst, og der er efter Indberetningerne betydelig Forskjel paa Udbyttet. Paa gode, velbehandlede Jorder, hvor Saaningen udførtes i rette Tid, synes Avlen at have været god, men paa mindre godt behandlede eller slet drænede Jorder har Udbyttet langt fra været tilfredsstillende. Paa stærkt lerede og lave Marker blev Jorden ved den store Regnmængde i Juni slaæet sammen, og Runkelroerne sattes i Stampe dels derved dels ved den senere følgende stærke Afveksling i Temperaturen. Turnipssorterne vare i deres første Vækstperiode mange Steder stærkt udsatte for Insektangreb, men hvor man havde anvendt rigelig Udsæd af godt Frø, slap man dog i Reglen fri for Omsaaning. Maatte der gribes til en saadan, fik man i de fleste

Tilfælde en ganske ordenlig Afgrøde». — Som tidligere anført, bemærkes det i en Indberetning til Aalborg Amt fra Ny Viffertsholm i Hellum-Hindsted Herreder, at «Roerne bleve medtagne af Jordlopper», og i Beretningen fra Thisted Amt, at «Roerne have flere Steder maattet omsaas, da den første Udsæd blev fortæret af Jordlopper o. l.».

Høhøsten (*récolte de foins*), maa antages, baade hvad Agerhøet og hvad Enghøet angaar, saavel i kvantitativ som i kvalitativ Henseende i det Hele at have givet et meget godt Udbytte; dog synes Udbyttet paa Øerne gjennemsnitlig at have været noget bedre af Agerhøet end af Enghøet, hvorhos man i enkelte af Øernes Amter har været i særlig Grad tilfreds med Agerhøets Kvantitet, medens i Jylland Karakteriseringen for begge Høsorters Vedkommende nærmest gaar i Retning af at betegne Kvaliteten som noget bedre end Kvantiteten. — For Agerhø angives Kvantiteten i Holbæk og Odense Amter som udmærket god, i de øvrige af Øernes Amter samt i Vejle, Aarhus, Randers, Aalborg, Viborg og Ribe Amter som meget god og i Hjørring, Thisted og Ringkjøbing Amter som tildels meget god, og Kvaliteten i Randers, Hjørring og Thisted Amter som noget bedre end meget god, i de øvrige jyske Amter samt i Kjøbenhavns, Frederiksborg, Holbæk, Sorø, Præstø, Bornholms og Odense Amter som meget god og i Maribo og Svendborg Amter omtrent som meget god. — For Enghø betegnes Kvantiteten i Holbæk, Sorø, Præstø, Bornholms, Odense, Viborg og Ribe Amter som meget god, i Kjøbenhavns, Maribo, Randers, Aalborg, Hjørring, Thisted og Ringkjøbing Amter tildels som meget god, i Svendborg og Aarhus Amter som noget over god og i Frederiksborg og Vejle Amter som god, og Kvaliteten i Hjørring Amt som noget bedre end meget god, i de øvrige jyske Amter samt i Holbæk, Sorø, Præstø, Bornholms og Odense Amter som meget god, i Kjøbenhavns, Maribo og Svendborg Amter omtrent som meget god og i Frederiksborg Amt som god. — I Beretningen fra Frederiksborg Amt siges i al Korthed: «Høhøsten har været god». — I Beretningen fra Aarhus Amt hedder det: «Agerhøet synes overalt at have givet

en god Afgrøde og er bleven bjærget under heldige Forhold. Enghøet kommer ikke synderlig over Middelhøst. Det sildige Foraar og den lave Temperatur senere har været trykkende for Græsvæksten, særlig paa lave Enge. Kvaliteten er derimod god, da Bjærgningen foregik under ganske anderledes heldige Vejrforhold end i 1891». — I Beretningen fra Hjørring Amt bemærkes: «Saavel Enghø som Agerhø have givet et særdeles smukt Udbytte; alt er bjærget i godt Vejr». — I Beretningen fra Viborg Amt ytres, at «Kulden i Foraaret flere Steder har haft en uheldig Virkning paa Udbyttet af Enghø, og det kan være tvivlsomt, om Kvantiteten bør sættes højere end til Middelhøst». — I Beretningen fra Ringkjøbing Amt bemærkes: «Høhøsten er ligeledes udmærket god, særlig forsaavidt angaar saavel Ager- som Enghøets Kvalitet». I to Indberetninger til dette Amt, den ene fra Bølling-Nørre Herreders Kontor i Skjern Sogn, den anden fra Lønborg Sogn, gjøres dog opmærksom paa, at Oversvømmelse i Skjernaadalen i Juni Maaned har forringet Enghøets Kvalitet paa de lavere Enge.

Høstens Udbytte i Aaret 1892.

Produit de la récolte en 1892.

De Opgivelser om Gjennemsnitsudbyttet pr. Td. Land af de vigtigere Sæd- og Plantearter i hvert enkelt af Landets Sogne, der i Forening med de senest foreliggende Oplysninger om Arealets Benyttelse danne Grundlaget for Beregningen af Høst-Udbyttets Størrelse, blev tidligere forlangte indsendte fra Amterne til det statistiske Bureau inden Udgangen af Marts Maaned. For at fremskynde Offenliggjørelsen af de ved en saadan Beregning fremkomne Resultater har man imidlertid fordret Opgivelserne for 1892 indsendte inden Udløbet af Februar 1893. Ikke desto mindre ere Besvarelserne fra 6 af Landets Amter først indkomne til Bureauet

i Løbet af Marts Maaned og fra 3 Amter ikke før i April, efter derom udsendte Erindringsskrivelser, fra det sidste af disse Amter endog først den 21de April. Beregningen af Høst-Udbyttets Værdi er som sædvanlig foretagen for de fleste Sæd- og Plantearter med Benyttelse af de Priser, der fremgaa af Aarets Kapiteltakster, og for de øvriges Vedkommende ved Hjælp af Priser, der ad anden Vej ere tilvejebragte.

Ifølge den saaledes foretagne Beregning blev der i 1892 i hele Landet indhøstet:

		til en Værdi af: af den samlede Værdi:	
af Hvede (<i>froment</i>)	1,257288 Tdr.	14,744539 Kr.	∅: 4,54 pct.
- Rug (<i>seigle</i>)	5,114307 —	51,648786 —	- 15,89 —
- Byg (<i>orge</i>)	6,491799 —	59,932071 —	- 18,44 —
- Havre (<i>avoine</i>)	10,178265 —	70,739097 —	- 21,77 —
- Boghvede (<i>sarrasin</i>)	140298 —	1,322271 —	- 0,41 —
- Ærter og anden Bælg-sæd (<i>légumes</i>)	227069 —	2,805877 —	- 0,86 —
- Blandsæd (<i>provende</i>)	3,362568 —	26,255197 —	- 8,08 —
- Kartoffler (<i>pommes de terre</i>)	4,751677 —	16,170213 —	- 4,97 —
- Andre Rodfrugter (<i>autres racines</i>)	22,585126 —	22,355252 —	- 6,88 —
- Raps (<i>colza</i>)	7106 —	142120 —	- 0,04 —
- Agerhø (<i>trèfle et herbes</i>)	1,361263 Læs à 1000 E	35,555676 —	- 10,94 —
- Enghø (<i>foin</i>)	1,197580 —	23,322276 —	- 7,18 —
		324,993375 Kr.	∅: 100,00 pct.

Hvorledes dette Udbytte fordeler sig paa Landets enkelte Amter, vil fremgaa af omstaaende Tabel:

Oversigt over Udbyttet

A m t. <i>Bailliage.</i>	Hvede. <i>froment.</i>		Rug. <i>seigle.</i>		Byg. <i>orge.</i>	
	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.
Kjøbenhavns	35285	414246	296359	3,011007	506468	4,770928
Frederiksborg	13400	157316	276932	2,813629	335340	3,158903
Holbæk	103237	1,212002	334437	3,392449	637277	5,991859
Sorø	115751	1,358916	272302	2,766589	513205	4,834391
Præstø	154577	1,752903	258197	2,623281	506526	4,771474
Bornholms	33866	397587	80387	817536	93735	904543
Maribo	337754	4,011043	172067	1,816218	560826	5,517519
Svendborg	134284	1,576494	265546	2,631561	469047	4,258946
Odense	128350	1,506829	333074	3,300763	501301	4,551813
Øernes Amter. <i>Iles</i>	1,056504	12,387336	2,289301	23,173033	4,123725	38,760376
Vejle	75771	889550	305798	3,098410	376454	3,481332
Aarhus	58579	687717	368641	3,638488	412633	3,697190
Randers	42093	494171	372937	3,680889	353238	3,165013
Aalborg	3585	42088	314153	3,104643	238265	2,058320
Hjørring	7035	82591	321379	3,210576	224975	1,955033
Thisted	1372	16108	171869	1,725933	170579	1,473608
Viborg	3179	37322	371219	3,656316	278156	2,426844
Ringkjøbing	3304	38789	359115	3,709658	159866	1,427603
Ribe	5866	68867	239895	2,650840	153908	1,486752
Jyllands Amter. <i>Jutland</i>	200784	2,357203	2,825006	28,475753	2,368074	21,171695
Hele Kongeriget . <i>Royaume.</i>	1,257288	14,744539	5,114307	51,648786	6,491799	59,932071

af Høsten i Aaret 1892.

Havre. <i>avoine.</i>		Boghvede. <i>sarrasin.</i>		Ærter og anden Bælg­sæd. <i>légumes.</i>		Blandsæd. <i>provende.</i>	
Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.
371981	2,685703	225	2117	19437	239464	158744	1,262015
408011	2,945840	496	4667	5972	73575	160400	1,275180
475519	3,419533	972	9147	13638	168022	195397	1,549595
391566	2,827107	467	4394	13273	163523	284088	2,258499
410877	2,966531	374	3519	37231	473578	300976	2,392759
181046	1,232923	260	2447	8205	101086	130328	1,011346
304882	2,198778	746	7020	48746	594044	271142	2,190643
434407	3,058226	2660	25030	25745	317178	323555	2,497845
550847	3,877963	5934	55838	11423	140731	423847	3,272098
3,529136	25,212604	12134	114179	183670	2,271201	2,248477	17,709980
837032	6,028507	15037	140629	6031	74303	190048	1,503758
929980	6,333163	11135	104781	6645	81867	190296	1,432927
875203	5,960132	12608	118642	4804	59185	109828	827006
672402	4,337060	11459	107828	1465	18049	62937	454443
671303	4,444026	297	2795	2162	26636	154843	1,131902
614974	4,193735	138	1298	12372	152422	90727	673585
942998	6,163305	18585	174885	4239	52225	80898	661351
634961	4,501873	22947	214555	2035	25071	138922	1,069699
470276	3,564692	35958	342679	3646	44918	95592	790546
6,649129	45,526493	128164	1,208092	43399	534676	1,114091	8,545217
10,178265	70,739097	140298	1,322271	227069	2,805877	3,362568	26,255197

Oversigt over Udbyttet af

A m t. <i>Bailliage.</i>	Kartofler. <i>pommes de terre.</i>		Andre Rodfrugter. <i>autres racines.</i>	
	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.
Kjøbenhavn	228876	807932	1,628181	1,465363
Frederiksborg	548177	1,935065	1,014793	913314
Holbæk	232656	815943	1,898835	1,696077
Sorø	159154	561813	1,202145	1,081931
Præstø	63582	224444	1,372640	1,491792
Bornholms	126720	462528	331975	298778
Maribo	98728	361396	2,732170	4,337803
Svendborg	165695	563363	944238	913984
Odense	238899	812256	2,012570	2,598147
Øernes Amter. Iles . . .	1,862487	6,544740	13,137547	14,797189
Vejle	185999	652335	914428	731542
Aarhus	172648	580098	2,017475	1,613980
Randers	258288	867847	1,441205	1,152964
Aalborg	685891	2,220464	934665	747732
Hjørring	286442	933801	802575	642060
Thisted	304096	986358	469100	375280
Viborg	299805	980462	1,062680	850144
Ringkjøbing	427729	1,432892	1,208515	966812
Ribe	268292	971216	596936	477549
Jyllands Amter. Jutland . .	2,889190	9,625473	9,447579	7,558063
Hele Kongeriget . <i>Royaume.</i>	4,751677	16,170213	22,585126	22,355252

Høsten i Aaret 1892 (fortsat).

Raps. <i>colza.</i>		Agerhø. <i>trèfle et herbes.</i>		Enghø. <i>foin.</i>		Den samlede Værdi i Kroner. <i>valeur totale en Kr.</i>
Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Læs à 1000 G.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Læs à 1000 G.	Værdi i Kroner.	
160	3200	98952	2,770656	25044	601056	18,033687
61	1220	114798	3,214344	26100	626400	17,119453
1034	20680	113823	3,144372	46696	1,116762	22,536441
72	1440	112368	3,146304	25226	605424	19,610331
61	1220	123993	3,471804	35220	845280	21,018585
78	1560	34987	839688	13275	265500	6,335522
322	6440	109299	3,060372	33223	797352	24,898628
2002	40040	114264	3,199392	36648	879552	19,961611
1103	22060	142601	3,992828	62381	1,497144	25,628470
4893	97860	965085	26,839760	303813	7,234470	175,142728
18	360	78620	1,729640	86474	1,556532	19,886898
189	3780	43739	962258	79859	1,437462	20,573711
937	18740	26298	578556	102624	1,847232	18,770377
198	3960	47106	1,036332	76233	1,372194	15,503113
28	560	73758	1,622676	87661	1,577898	15,630554
511	10220	36099	794178	44698	804564	11,207289
152	3040	18234	401148	104204	1,875672	17,282714
180	3600	49902	1,097844	177763	3,199734	17,688130
"	"	22422	493234	134251	2,416518	13,307861
2213	44260	396178	8,715916	893767	16,087806	149,850647
7106	142120	1,361263	35,555676	1,197580	23,322276	324,993375

Den samlede Brutto-Værdi, hvortil Høsten i 1892 er beregnet, udgjør saaledes for hele Landet et Beløb af 325,0 Mill. Kroner, nemlig 175,1 Mill. Kr. for Øerne og 149,9 Mill. Kr. for Jylland. Herefter har Høst-Udbyttet i 1892 for hele Landet havt en 30,2 Mill. Kr. (o: 8,5 pCt.) mindre Værdi end i det nærmest foregaaende Aar 1891, idet den for Øerne har været 14,0 Mill. Kr. (o: 7,4 pCt.) mindre og for Jylland 16,2 Mill. Kr. (o: 9,8 pCt.) mindre; Brutto-Værdien af Høsten i 1891 blev nemlig for hele Landet beregnet til en Sum af 355,2 Mill. Kr., for Øerne til 189,1 Mill. Kr. og for Jylland til 166,1 Mill. Kr. Den mindre Værdi af Høsten i 1892 end i 1891 skyldes ikke Mængde-Udbyttet, der, som det i det Følgende nærmere vil blive paavist, i det Hele har været større i 1892 end i det foregaaende Aar, men derimod Priserne, idet disse for alle Afgrøderne, med Undtagelse af Rodfrugter og Raps, have været betydelig lavere i 1892 end i 1891. — I Sammenligning med Gjennemsnittet af det sidste Femaar, 1888—92, har Værdien af Høsten i 1892 derimod for hele Landet været 22,1 Mill. Kr. (o: 7,3 pCt.) større end Gjennemsnits-Værdien, nemlig for Øerne 14,3 Mill. Kr. (o: 8,9 pCt.) større og for Jylland 7,8 Mill. Kr. (o: 5,5 pCt.) større; Gjennemsnits-Værdierne for Femaaret udgjøre nemlig for hele Landet 302,9 Mill. Kr., for Øerne 160,8 Mill. Kr. og for Jylland 142,1 Mill. Kr.

Værdi-Udbyttet af de forskellige Sæd- og Plantearter (idet disse opstilles efter Værdiernes Størrelse i 1892) har i hele Landet været følgende:

	i 1892.	i 1891.	i Gjennemsn. af 1888—92.
af Havre	70,7 Mill. Kr.	74,8 Mill. Kr.	63,8 Mill. Kr.
- Byg	59,9 —	65,8 —	58,9 —
- Rug	51,7 —	66,8 —	49,8 —
- Agerhø	35,6 —	35,6 —	32,8 —
- Blandsæd	26,3 —	28,9 —	22,1 —
- Enghø	23,3 —	25,4 —	27,0 —
- Rodfrugter (u. Kartofler)	22,4 —	19,2 —	14,7 —
- Kartofler	16,2 —	15,1 —	13,9 —

	i 1892.	i 1891.	i Gjennemsn. af 1888—92.
af Hvede	14,7 Mill. Kr.	18,5 Mill. Kr.	14,9 Mill. Kr.
- Bælgsæd	2,8 —	2,7 —	3,0 —
- Boghvede	1,3 —	2,2 —	1,8 —
- Raps	0,1 —	0,2 —	0,2 —

Af de anførte Planter have altsaa kun Rodfrugter, Kartofler og Bælgsæd givet et større Værdi-Udbytte i 1892 end i 1891, medens alle de andre have givet et mindre, dog saaledes, at Værdi-Udbyttet af Agerhø paa det nærmeste har været ens i begge Aarene. I Forhold til Gjennemsnittet af Femaaret har derimod Værdi-Udbyttet i 1892 af Rug, Byg, Havre, Blandsæd, Kartofler, Rodfrugter og Agerhø været større, men af Hvede, Boghvede, Bælgsæd, Raps og Enghø mindre end Gjennemsnits-Værdierne. — Rodfrugterne have i 1892 for hele Landet givet 3,2 Mill. Kr. mere end i 1891 (nemlig 2,9 Mill. mere paa Øerne og 0,3 Mill. mere i Jylland) og 7,7 Mill. Kr. mere end i Gjennemsnittet af Femaaret. Kartoflerne have i 1892 i hele Landet indbragt 1,0 Mill. Kr. mere end i 1891 (hvilken Værdi-Forøgelse falder paa Øerne) og 2,3 Mill. Kr. mere end gennemsnitlig i Femaaret. Bælgsæden har givet 0,1 Mill. Kr. mere end i 1891 (nemlig paa Øerne), men 0,2 Mill. Kr. mindre end i Gjennemsnittet af Femaaret. Af Agerhø har, som allerede nævnt, Værdi-Udbyttet i 1892 for hele Landet omtrent været det samme som i 1891 (hvilket ligeledes gjælder for hver af de to Hoveddele af Landet særskilt), men 2,8 Mill. Kr. større end Gjennemsnits-Værdien for Femaaret. — Derimod har Rugen i 1892 i hele Landet indbragt 15,1 Mill. Kr. mindre end i 1891 (nemlig 6,7 Mill. mindre paa Øerne og 8,4 Mill. mindre i Jylland), men 1,9 Mill. Kr. mere end i Gjennemsnittet af Femaaret. Byggen har for hele Landet givet 5,9 Mill. Kr. mindre end i 1891 (hvoraf 3,5 Mill. mindre paa Øerne og 2,4 Mill. mindre i Jylland), men 1,0 Mill. Kr. mere end gennemsnitlig i 1888—92. Havren har i det Hele indbragt 4,1 Mill. Kr. mindre end i 1891 (nemlig 2,0 Mill. mindre paa Øerne og 2,1 Mill. mindre i Jylland), men 6,9 Mill. Kr. mere end gennemsnitlig i Femaaret. Hveden har givet

3,8 Mill. Kr. mindre end i 1891 (3,2 Mill. mindre paa Øerne og 0,6 Mill. mindre i Jylland) og 0,2 Mill. Kr. mindre end i Gjennemsnittet af Femaaret. Blandsæden har indbragt 2,6 Mill. Kr. mindre end i 1891 (nemlig 2,0 Mill. mindre paa Øerne og 0,6 Mill. mindre i Jylland), men 4,2 Mill. Kr. mere end gennemsnitlig i Femaaret. Enghø har givet 2,1 Mill. Kr. mindre end i 1891 (hvoraf 0,4 Mill. mindre paa Øerne og 1,7 Mill. mindre i Jylland) og 3,7 Mill. Kr. mindre end gennemsnitlig i Femaaret. Boghveden har for hele Landet indbragt 0,9 Mill. Kr. mindre end i 1891 (nemlig 0,1 Mill. mindre for Øerne og 0,8 Mill. mindre for Jylland), og 0,5 Mill. Kr. mindre end i Gjennemsnittet af Femaaret. Endelig har ogsaa Værdi-Udbyttet af Rapsen været noget mindre end i 1891 og ligeledes noget mindre end gennemsnitlig i Femaaret.

Mængde-Udbyttet i Tønder og Læs har af alle de omhandlede Sæd- og Plantearter, alene med Undtagelse af Boghvede og Raps, været større i 1892 end i 1891. — Af Havre er der i 1892 i hele Landet avlet 1,5 Mill. Tdr. mere end i 1891 nemlig 0,4 Mill. mere paa Øerne og 1,1 Mill. mere i Jylland), af Kartofler 1,1 Mill. Tdr. mere (nemlig 0,5 Mill. mere paa Øerne og 0,6 Mill. mere i Jylland), af Byg 0,6 Mill. Tdr. mere (nemlig 0,3 Mill. paa Øerne og ligeledes 0,3 Mill. i Jylland), af Blandsæd 0,4 Mill. Tdr. mere (nemlig 0,2 Mill. paa Øerne og 0,2 Mill. i Jylland), af Rodfrugter 0,3 Mill. Tdr. mere (nemlig 0,4 Mill. mere i Jylland, men 0,1 Mill. mindre paa Øerne), af Rug 0,2 Mill. Tdr. mere (0,1 Mill. paa Øerne og 0,1 Mill. i Jylland), af Hvede 0,1 Mill. Tdr. mere (hvilket Mer-Udbytte hovedsagelig falder paa Øerne), af Bælgsæd 0,02 Mill. Tdr. mere (ligeledes fornemlig paa Øerne), af Agerhø 0,1 Mill. Læs mere og af Enghø 0,02 Mill. Læs mere (hvilket Mer-Udbytte for begge Høsorters Vedkommende ogsaa for Størstedelen falder paa Øerne). — Derimod har Udbyttet af Boghveden, der hovedsagelig dyrkes i Jylland, været 0,07 Mill. Tdr. mindre end i 1891, ligesom ogsaa Rapsen har givet et lidt mindre Udbytte i 1892 end i det foregaaende Aar.

Priserne paa de forskellige Afgrøder have, som allerede berørt, været ikke lidet lavere i 1892 end i 1891, naar alene undtages Rodfrugter (u. Kartoffler) og Raps, for hvilke man ved Beregningen af Udbyttets Værdi har benyttet de samme Priser for 1892 som for 1891. Ifølge Kapitelstaksterne have saaledes Priserne paa Rug, Byg, Havre, Hvede, Ærter og Boghvede i Gjennemsnit for hele Kongeriget været henholdsvis 3,96 Kr., 2,01 Kr., 1,69 Kr., 3,89 Kr., 1,56 Kr. og 1,24 Kr. lavere pr. Td. end i 1891. Som Følge af de lavere Priser paa Foraarssæden har ogsaa Prisen paa Blandsæd været lavere og ligeledes Prisen paa Kartoffler, af hvilke en Tønde regnes lig $\frac{3}{8}$ Td. Byg. Som det vil erindres, har Kartoffelhøsten alligevel paa Grund af den rigelige Avl (idet denne i 1892 har været 30,6 pCt. større end i 1891) repræsenteret en større Værdi i Aaret 1892 end i Aaret 1891. Endelig have ogsaa Høpriserne, saavel for Agerhø som for Enghø, været endel lavere i 1892 end i 1891, baade i Jylland og paa Øerne, kun med Undtagelse af Bornholm, paa hvilken Ø de have svaret til det foregaaende Aars Priser.

I Landets enkelte Amter har det samlede Høst-Udbyttets Værdi været følgende (idet Amterne ordnes efter Værdiernes Størrelse i 1892):

		i 1892.	i 1891.	i Gjennemsn. af 1888—92.
i Odense	Amt . .	25,6 Mill. Kr.	27,6 Mill. Kr.	23,2 Mill. Kr.
- Maribo	— . .	24,9 —	25,3 —	21,8 —
- Holbæk	— . .	22,6 —	23,9 —	20,0 —
- Præstø	— . .	21,0 —	23,3 —	19,8 —
- Aarhus	— . .	20,6 —	22,7 —	19,4 —
- Svendborg	— . .	20,0 —	23,3 —	19,0 —
- Vejle	— . .	19,9 —	22,3 —	18,8 —
- Sorø	— . .	19,6 —	21,5 —	18,1 —
- Randers	— . .	18,8 —	20,1 —	17,4 —
- Københavns	— . .	18,0 —	19,4 —	17,2 —
- Ringkjøbing	— . .	17,7 —	20,1 —	17,6 —
- Viborg	— . .	17,3 —	19,3 —	16,6 —
- Frederiksborg	— . .	17,1 —	17,7 —	15,8 —

	i 1892.	i 1891.	i Gjennemsn. af 1888—92.
i Hjørring Amt . .	15,6 Mill. Kr.	18,1 Mill. Kr.	14,8 Mill. Kr.
- Aalborg — . .	15,5 —	17,3 —	14,3 —
- Ribe — . .	13,3 —	14,5 —	12,8 —
- Thisted — . .	11,2 —	11,7 —	10,4 —
- Bornholms — . .	6,3 —	7,1 —	5,9 —

Værdi-Udbyttet af Høsten i 1892 har altsaa for alle Landets Amter været mindre end i 1891, men større end gennemsnitlig i Femaaret 1888—92.

Mindre-Værdien i 1892 i Forhold til Værdi-Udbyttet i 1891 har for de forskjellige Amter været følgende (idet Amterne ordnes efter Størrelsen af den procentvise Værdi-Forringelse):

for Maribo Amt . .	÷ 0,4 Mill. Kr.	∴ ÷ 1,6 pCt.
- Frederiksborg — . .	÷ 0,6 —	- ÷ 3,4 —
- Thisted — . .	÷ 0,5 —	- ÷ 4,3 —
- Holbæk — . .	÷ 1,3 —	- ÷ 5,4 —
- Randers — . .	÷ 1,3 —	- ÷ 6,5 —
- København — . .	÷ 1,4 —	- ÷ 7,2 —
- Odense — . .	÷ 2,0 —	- ÷ 7,2 —
- Ribe — . .	÷ 1,2 —	- ÷ 8,3 —
- Sorø — . .	÷ 1,9 —	- ÷ 8,8 —
- Aarhus — . .	÷ 2,1 —	- ÷ 9,3 —
- Præstø — . .	÷ 2,3 —	- ÷ 9,9 —
- Viborg — . .	÷ 2,0 —	- ÷ 10,4 —
- Aalborg — . .	÷ 1,8 —	- ÷ 10,4 —
- Vejle — . .	÷ 2,4 —	- ÷ 10,8 —
- Bornholms — . .	÷ 0,8 —	- ÷ 11,3 —
- Ringkjøbing — . .	÷ 2,4 —	- ÷ 11,9 —
- Hjørring — . .	÷ 2,5 —	- ÷ 13,8 —
- Svendborg — . .	÷ 3,3 —	- ÷ 14,2 —

Sammenlignet med Gjennemsnits - Værdierne for Femaaret 1888—92 har Høsten i 1892 derimod i de enkelte Amter havt følgende Mer-Værdier:

for Maribo	Amt . . + 3,1 Mill. Kr.	o: + 14,2 pCt.
- Holbæk	— . . + 2,6 —	- + 13,0 —
- Odense	— . . + 2,4 —	- + 10,3 —
- Aalborg	— . . + 1,2 —	- + 8,4 —
- Sorø	— . . + 1,5 —	- + 8,3 —
- Frederiksborg	— . . + 1,3 —	- + 8,2 —
- Randers	— . . + 1,4 —	- + 8,0 —
- Thisted	— . . + 0,8 —	- + 7,7 —
- Bornholms	— . . + 0,4 —	- + 6,8 —
- Aarhus	— . . + 1,2 —	- + 6,2 —
- Præstø	— . . + 1,2 —	- + 6,1 —
- Vejle	— . . + 1,1 —	- + 5,9 —
- Hjørring	— . . + 0,8 —	- + 5,4 —
- Svendborg	— . . + 1,0 —	- + 5,3 —
- Kjøbenhavns	— . . + 0,8 —	- + 4,7 —
- Viborg	— . . + 0,7 —	- + 4,2 —
- Ribe	— . . + 0,5 —	- + 3,9 —
- Ringkjøbing	— . . + 0,1 —	- + 0,6 —

Som det fremgaar af Procent-Rækkerne, har Værdien af Høsten i 1892 været forholdsvis mindst under Værdien af Høsten i 1891 i Maribo Amt (nemlig kun 1,6 pCt.) og forholdsvis mest derunder i Svendborg Amt (nemlig 14,2 pCt.), ligesom den ogsaa i Maribo Amt har været forholdsvis mest (nemlig 14,2 pCt.), men i Ringkjøbing Amt forholdsvis mindst (nemlig kun 0,6 pCt.) over Gjennemsnits-Værdien for Femaaret.

Tages Hensyn til Landets naturlige Inddeling i Jylland og de forskellige større Øer, idet man tillige deler Jylland i 3 Dele — nemlig det sydøstlige Jylland, omfattende Vejle, Aarhus og Randers Amter, det nordlige Jylland, omfattende Aalborg, Hjørring og Thisted Amter, og det sydvestlige Jylland, omfattende Viborg, Ringkjøbing og Ribe Amter —, fordeler Høst-Udbyttets Værdi sig paa de forskellige Landsdele paa følgende Maade:

	i 1892.	i 1891.	i Gjennemsn. af 1888—92.
Sjælland	93,6 Mill. Kr.	101,0 Mill. Kr.	86,8 Mill. Kr.
det sydøstl. Jylland	59,2 —	65,1 —	55,5 —
— sydvestl. —	48,8 —	53,9 —	47,0 —
— nordlige —	42,4 —	47,1 —	39,6 —
Fyn	41,1 —	45,3 —	37,8 —
Lolland	17,4 —	17,2 —	15,1 —
Falster	7,5 —	8,1 —	6,7 —
Bornholm	6,8 —	7,1 —	5,9 —
Møen	3,6 —	3,6 —	3,1 —
Langeland	3,5 —	4,5 —	3,5 —
Samsø	1,2 —	1,2 —	1,0 —
Ærø	0,9 —	1,1 —	0,9 —

De anførte Landsdele have alle havt et mindre Værdi-Udbytte af Høsten i 1892 end af Høsten i 1891, kun med Undtagelse af Lolland, hvor Værdien i 1892 har været lidt større, samt Møen og Samsø, hvor den paa det nærmeste har været den samme som i det foregaaende Aar. Af Maribo Amt, der har havt det forholdsvis bedste Udbytte af Høsten i 1892, har altsaa Lolland været særlig begunstiget, medens Høsten i Svendborg Amt, hvilket Amt i 1892 var mindst gunstigt stillet i Sammenligning med 1891, synes at være falden forholdsvis uheldigst ud paa Øen Langeland, hvor Værdi-Udbyttet af Høsten i 1892 har været 22,2 pCt. lavere end af Høsten i 1891. — Sammenligner man Værdien af Høsten i 1892 med Gjennemsnits-Værdierne i Femaaret, har Værdien i 1892 derimod i alle Landsdelene været større end den gennemsnitlige, undtagen paa Langeland og Ærø, hvor den har svaret til Gjennemsnits-Værdien.

Størrelsen af det Værdi-Udbytte, der gennemsnitlig er indvundet pr. Td. Land dyrket Areal og pr. Td. Ager- og Engs-Hartkorn, saavel i hele Landet og dets to Hoveddele som i de enkelte Amter og Landsdele, vil fremgaa af neden-

staaende Oversigter, i hvilke Amterne og Landsdelene ere ordnede efter Værdi-Udbyttets Størrelse i 1892.

Gjennemsnitts - Udbyttet i Kroner pr. Td. Land dyrket Areal var:

	i 1892.	i 1891.	i Gjennemsn. af 1888—92.
for hele Landet	103 Kr.	112 Kr.	97 Kr.
- Øerne	126 —	137 —	118 —
- Jylland	84 —	93 —	81 —

og Gjennemsnitts-Udbyttet i Kroner pr. Td. Hartkorn:

	i 1892.	i 1891.	i Gjennemsn. af 1888—92.
for hele Landet	858 Kr.	938 Kr.	800 Kr.
- Øerne	841 —	908 —	772 —
- Jylland	879 —	975 —	834 —

I Landets enkelte Amter har Gjennemsnitts-Udbyttet i Kroner pr. Td. Land dyrket Areal været:

	i 1892.	i 1891.	i Gjennemsn. af 1888—92.
i Maribo Amt . . (1)	138 Kr.	(2) 140 Kr.	(2) 124 Kr.
- Kjøbenhavns — . . (2)	133 —	(1) 143 —	(1) 128 —
- Frederiksborg — . . (3)	132 —	(5) 137 —	(3) 123 —
- Odense — . . (4)	129 —	(3) 139 —	(4) 119 —
- Sorø — . . (5)	126 —	(4) 138 —	(5) 118 —
- Holbæk — . . (6)	125 —	(7) 133 —	(6) 113 —
- Præstø — . . (7)	118 —	(8) 131 —	(7) 113 —
- Bornholms — . . (8)	117 —	(9) 131 —	(9) 111 —
- Svendborg — . . (9)	116 —	(6) 135 —	(8) 112 —
- Thisted — . . (10)	102 —	(12) 107 —	(10) 96 —
- Aarhus — . . (11)	100 —	(11) 110 —	(11) 96 —
- Vejle — . . (12)	99 —	(10) 111 —	(12) 95 —
- Randers — . . (13)	94 —	(13) 101 —	(13) 86 —
- Viborg — . . (14)	82 —	(14) 92 —	(14) 80 —
- Ringkjøbing — . . (15)	74 —	(15) 84 —	(15) 76 —
- Hjørring — . . (16)	73 —	(16) 84 —	(16) 71 —
- Aalborg — . . (17)	71 —	(17) 80 —	(18) 67 —
- Ribe — . . (18)	71 —	(18) 77 —	(17) 71 —

og Gjennemsnits-Udbyttet i Kroner pr. Td. Hartkorn (for Bornholms Vedkommende omsat til almindeligt Hartkorn):

	i 1892.	i 1891.	i Gjennemsn. af 1888—92.
i Frederiksborg Amt . .	(1) 1058 Kr.	(4) 1096 Kr.	(1) 977 Kr.
- Bornholms — . .	(2) 1048 —	(1) 1164 —	(2) 972 —
- Hjørring — . .	(3) 973 —	(2) 1125 —	(5) 923 —
- Ringkjøbing — . .	(4) 973 —	(3) 1107 —	(3) 968 —
- Ribe — . .	(5) 960 —	(5) 1053 —	(4) 931 —
- Holbæk — . .	(6) 921 —	(8) 977 —	(8) 815 —
- Vejle — . .	(7) 895 —	(6) 1001 —	(7) 844 —
- Viborg — . .	(8) 893 —	(7) 997 —	(6) 856 —
- Aarhus — . .	(9) 851 —	(10) 941 —	(10) 801 —
- Aalborg — . .	(10) 846 —	(9) 943 —	(11) 780 —
- Københavns — . .	(11) 846 —	(12) 911 —	(9) 806 —
- Sorø — . .	(12) 836 —	(11) 915 —	(12) 773 —
- Thisted — . .	(13) 824 —	(14) 863 —	(13) 766 —
- Maribo — . .	(14) 822 —	(16) 835 —	(15) 719 —
- Odense — . .	(15) 819 —	(13) 883 —	(14) 743 —
- Randers — . .	(16) 757 —	(18) 813 —	(17) 702 —
- Præstø — . .	(17) 751 —	(17) 833 —	(16) 708 —
- Svendborg — . .	(18) 733 —	(15) 859 —	(18) 700 —

Med Hensyn til Værdi-Udbyttet pr. Td. Land dyrket Areal staa Øernes Amter stadig over de jyske; det største Udbytte i denne Henseende er i 1892 indvundet i Maribo Amt, men i 1891 og Gjennemsnittet af Femaaret i Københavns Amt, og det mindste saavel i 1892 som i 1891 i Ribe Amt, men gennemsnitlig i Femaaret i Aalborg Amt. — Hvad Værdi-Udbyttet pr. Td. Hartkorn angaar, er det største Udbytte baade i 1892 og i Gjennemsnittet af Femaaret indvundet i Frederiksborg Amt, men i 1891 i Bornholms Amt, og det mindste i 1892 samt gennemsnitlig i Femaaret i Svendborg Amt, men i 1892 i Randers Amt.

I de forskjellige Landsdele har Gjennemsnits-Udbyttet i Kroner pr. Td. Land dyrket Areal været:

	i 1892.	i 1891.	i Gjennemsn. af 1888—92.
for Falster	(1) 140 Kr.	(2) 150 Kr.	(1) 128 Kr.
- Møen	(2) 137 —	(3) 139 —	(4) 122 —
- Lolland	(3) 137 —	(6) 136 —	(3) 122 —
- Sjælland	(4) 126 —	(4) 136 —	(5) 119 —
- Langeland	(5) 124 —	(1) 157 —	(2) 127 —
- Fyn	(6) 123 —	(5) 136 —	(6) 115 —
- Bornholm	(7) 117 —	(7) 131 —	(7) 111 —
- Samsø	(8) 101 —	(10) 104 —	(10) 91 —
- Ærø	(9) 98 —	(8) 115 —	(8) 99 —
- det sydøstl. Jylland	(10) 98 —	(9) 107 —	(9) 93 —
- — nordlige —	(11) 78 —	(11) 87 —	(12) 74 —
- — sydvestl. —	(12) 76 —	(12) 85 —	(11) 76 —

og Gjennemsnits-Udbyttet i Kroner pr. Td. Hartkorn:

	i 1892	i 1891.	i Gjennemsn. af 1888—92.
for Bornholm	(1) 1048 Kr.	(1) 1164 Kr.	(1) 972 Kr.
- det sydvestl. Jylland	(2) 941 —	(2) 1051 —	(2) 916 —
- Møen	(3) 894 —	(7) 907 —	(5) 785 —
- det nordl. Jylland .	(4) 883 —	(4) 981 —	(3) 824 —
- Sjælland	(5) 868 —	(5) 937 —	(4) 804 —
- det sydøstl. Jylland	(6) 832 —	(6) 915 —	(7) 780 —
- Falster	(7) 829 —	(8) 887 —	(8) 740 —
- Lolland	(8) 819 —	(10) 813 —	(10) 709 —
- Langeland	(9) 784 —	(3) 993 —	(6) 785 —
- Fyn	(10) 784 —	(9) 865 —	(9) 720 —
- Samsø	(11) 715 —	(12) 732 —	(12) 637 —
- Ærø	(12) 650 —	(11) 761 —	(11) 654 —

Værdi-Udbyttet pr. Td. Land dyrket Areal har altsaa i 1892 og gennemsnitlig i Femaaret været størst paa Falster, men i 1891 paa Langeland (der i 1892 først har den 5te Plads i Rækken), og i 1892 og 1891 mindst i det sydvestlige Jylland, men i Gjennemsnittet af Femaaret i det nordlige Jylland. — I Forhold til Hart-

kornet har Værdi-Udbyttet saavel i 1892 og i 1891 som i Gjennemsnittet af Femaaret været størst paa Bornholm og derefter i det sydvestlige Jylland, medens det mindste Udbytte i denne Henseende i 1892 er indvundet paa Ærø, men i 1891 og gennemsnitlig i Femaaret paa Samsø. — Den forholdsvis gunstige Stilling, som Maribo Amt, og deraf særlig Lolland, har indtaget i 1892, ligesom det mindre heldige Resultat af Høsten i 1892 i Sammenligning med Høsten i 1891 for Svendborg Amt, og fornemlig for Øen Langeland, giver sig ogsaa tydeligt tilkjende i de ovenstaaende Oversigter.

Til yderligere Oplysning om Udbyttet af Landets 4 Hovedkornsorter, Hvede, Rug, Byg og Havre, meddeles endnu de efterfølgende Oversigter.

Hvor mange Fold hver af disse 4 Hovedkornsorter i 1892 gennemsnitlig har givet pr. Td. Land i de enkelte Amter, vil ses af hosstaaende Tabel.

I hele Landet under Et er der gennemsnitlig pr. Td. Land i 1892 avlet af Hvede 0,9 Td. mere end i 1891 og 2,0 Tdr. mere end i Gjennemsnittet af det sidste Femaar, af Rug 0,4 Td. mere end i 1891 og 1,0 Td. mere end gennemsnitlig i 1888—92, af Byg 1,1 Td. mere end i 1891 og 1,4 Td. mere end gennemsnitlig i Femaaret, og af Havre 2,0 Tdr. mere end i 1891 og 1,7 Td. mere end i Gjennemsnittet af 1888—92. — Paa Øerne har det gennemsnitlige Fold-Udbytte i 1892 af Hveden været 0,8 Td. større end i 1891 og 2,0 Tdr. større end i Gjennemsnittet af Femaaret, af Rugen 0,8 Td. større end i 1891 og 1,5 Td. større end gennemsnitlig i Femaaret, af Byggen 1,0 Td. større end i 1891 og 1,3 Td. større end gennemsnitlig i Femaaret, og af Havren 1,9 Td. større end i 1891 og 1,8 Td. større end i Gjennemsnittet af 1888—92. — I Jylland er der i 1892 pr. Td. Land af Hvede avlet 1,0 Td. mere end i 1891 og 2,2 Tdr. mere end gennemsnitlig i Femaaret, af Rug 0,4 Td. mere end i 1891 og 0,8 Td. mere end i Gjennem-

Gjennemsnitts-Udbytte i Fold pr. Td. Land i 1892.

Amt.	Hvede.	Rug.	Byg.	Havre.
	Tønder.	Tønder.	Tønder.	Tønder.
Kjøbenhavns	15,0	14,0	14,8	16,3
Frederiksborg	15,2	12,4	13,6	15,0
Holbæk	14,4	13,4	13,5	15,5
Sorø	14,7	14,0	13,4	15,1
Præstø	13,5	12,5	12,6	14,2
Bornholms	13,9	11,1	11,0	15,3
Maribo	14,5	12,8	12,3	15,1
Svendborg	14,1	11,8	12,1	14,2
Odense	14,3	12,1	12,8	15,5
Øernes Amter . . .	14,3	12,8	13,0	15,1
Vejle	15,5	8,9	11,8	13,1
Aarhus	15,4	9,8	11,1	13,6
Randers	14,2	10,1	11,1	14,0
Aalborg	11,1	7,9	9,1	10,2
Hjørring	8,4	7,8	9,6	10,9
Thisted	10,0	10,7	13,4	15,8
Viborg	8,6	8,8	10,6	12,5
Ringkjøbing	11,2	7,6	9,4	10,9
Ribe	12,1	6,9	8,9	10,7
Jyllands Amter . . .	14,2	8,6	10,6	12,3
Hele Kongeriget . .	14,3	10,0	12,0	13,2

snittet af 1888—92, af Byg 1,2 Td. mere end i 1891 og 1,4 Td. mere end gjennemsnitlig i Femaaret, og af Havre 2,0 Tdr. mere end i 1891 og 1,7 Td. mere end i Gjennemsnittet af Femaaret.

Fold-Udbyttet pr. Td. Land var nemlig i 1891:

	af Hvede.	af Rug.	af Byg.	af Havre.
for hele Landet	13,4 Tdr.	9,6 Tdr.	10,9 Tdr.	11,2 Tdr.
- Øerne	13,5 —	12,0 —	12,0 —	13,2 —
- Jylland	13,2 —	8,2 —	9,4 —	10,3 —

og i Gjennemsnittet af 1888—92:

	af Hvede.	af Rug.	af Byg.	af Havre.
for hele Landet	12,3 Tdr.	9,0 Tdr.	10,6 Tdr.	11,5 Tdr.
- Øerne	12,3 —	11,3 —	11,7 —	13,3 —
- Jylland	12,0 —	7,8 —	9,2 —	10,6 —

En Betragtning af Fold-Udbyttet i de enkelte Amter i 1892 viser, at paa Øerne har Fold-Udbyttet af Hvede været størst i Frederiksborg Amt og mindst i Præstø Amt, af Rug størst i Københavns og Sorø Amter og mindst i Bornholms Amt, af Byg størst i Københavns Amt og mindst i Bornholms Amt, og af Havre størst i Københavns Amt og mindst i Præstø og Svendborg Amter, hvorhos det i Jylland af Hvede har været størst i Vejle Amt, mindst i Viborg Amt, af Rug og Byg størst i Thisted Amt, mindst i Ribe Amt, og af Havre størst i Thisted Amt, mindst i Aalborg Amt.

Af de 4 Hoved-Kornsorarter under Et har Gjennemsnits-Udbyttet i Kroner pr. Td. Land været:

	i 1892.	i 1891.	i Gjennemsn. af 1888—92.
i hele Kongeriget	103 Kr.	118 Kr.	98 Kr.
paa Øerne	124 —	143 —	119 —
i Jylland	88 —	100 —	83 —

i de enkelte Amter:

	i 1892.	i 1891.	i Gjennemsn. af 1888—92.
i Københavns Amt . . (1)	135 Kr.	(2) 148 Kr.	(1) 130 Kr.
- Maribo — . . (2)	132 —	(1) 150 —	(2) 126 —
- Sorø — . . (3)	129 —	(3) 146 —	(3) 122 —

		i 1892.	i 1891.	i Gjennemsn. af 1888—92.
i Holbæk	Amt . .	(4) 127 Kr.	(6) 143 Kr.	(4) 117 Kr.
- Frederiksborg	— . .	(5) 121 —	(9) 132 —	(6) 115 —
- Præstø	— . .	(6) 119 —	(7) 139 —	(5) 116 —
- Odense	— . .	(7) 119 —	(5) 143 —	(7) 115 —
- Svendborg	— . .	(8) 114 —	(4) 143 —	(8) 113 —
- Bornholms	— . .	(9) 111 —	(8) 135 —	(9) 108 —
- Thisted	— . .	(10) 109 —	(10) 119 —	(10) 102 —
- Vejle	— . .	(11) 100 —	(11) 115 —	(11) 95 —
- Randers	— . .	(12) 99 —	(13) 108 —	(13) 91 —
- Aarhus	— . .	(13) 98 —	(12) 111 —	(12) 93 —
- Viborg	— . .	(14) 85 —	(14) 97 —	(14) 81 —
- Ribe	— . .	(15) 81 —	(17) 86 —	(16) 74 —
- Ringkjøbing	— . .	(16) 79 —	(15) 93 —	(15) 77 —
- Hjørring	— . .	(17) 76 —	(16) 91 —	(17) 72 —
- Aalborg	— . .	(18) 72 —	(18) 85 —	(18) 68 —

og i de forskellige Landsdele:

		i 1892.	i 1891.	i Gjennemsn. af 1888—92.
paa Falster	(1)	136 Kr.	(2) 162 Kr.	(2) 130 Kr.
- Langeland	(2)	131 —	(1) 170 —	(1) 133 —
- Lolland	(3)	131 —	(3) 147 —	(3) 125 —
- Sjælland	(4)	127 —	(4) 143 —	(4) 120 —
- Møen	(5)	123 —	(5) 142 —	(5) 118 —
- Fyn	(6)	116 —	(6) 141 —	(6) 113 —
- Bornholm	(7)	111 —	(7) 135 —	(7) 108 —
i det sydøstl. Jylland . .	(8)	99 —	(9) 112 —	(9) 92 —
paa Ærø	(9)	98 —	(8) 126 —	(8) 101 —
- Samsø	(10)	88 —	(10) 98 —	(10) 84 —
i det sydvestl. Jylland .	(11)	82 —	(12) 93 —	(11) 78 —
- det nordlige — .	(12)	81 —	(11) 94 —	(12) 76 —

Betragtes Oversigten over Amterne, ses det, at de jyske Amter i alle 3 Rækker staa under Øernes Amter. Det største Værdi-Udbytte af de 4 Hoved-Kornsarter tilsammen er paa Øerne

baade i 1892 og i Gjennemsnittet af Femaaret indvundet i Københavns Amt, men i 1891 i Maribo Amt, og det mindste i 1892 og gjennemsnitlig i Femaaret i Bornholms Amt, men i 1891 i Frederiksborg Amt, medens i Jylland Thisted Amt i denne Henseende staar øverst, men Aalborg Amt nederst igjennem alle 3 Rækker. — Af Landsdelene har i 1892 Falster, men i 1891 og i Gjennemsnittet af Femaaret Langeland havt det største Værdi-Udbytte af de 4 Hoved-Kornsorter under Et, medens det mindste i 1892 og gjennemsnitlig i Femaaret er indvundet i det nordlige, men i 1891 i det sydvestlige Jylland.

I de enkelte Aar af Femaaret 1888—92 har Høst-Udbyttet efter de gangbare Priser været beregnet til følgende Værdier:

	for hele Landet.	for Øerne.	for Jylland.
i 1888	253,9 Mill. Kr.	130,6 Mill. Kr.	123,3 Mill. Kr.
- 1889	274,4 —	145,0 —	129,4 —
- 1890	305,8 —	164,2 —	141,6 —
- 1891	355,2 —	189,1 —	166,1 —
- 1892	325,0 —	175,1 —	149,9 —
I Gjsn. af Femaaret	302,9 Mill. Kr.	160,8 Mill. Kr.	142,1 Mill. Kr.

Det Kongelige Danske Statistiske Bureau i Maj 1893.

Marius Gad.
